

B.Ú.É.K. 2006!

Sikerekben, Egészségben Gazdag Boldog Új Esztendőt Kívánunk Községünk Minden Lakójának!

Tisztelt Lakótársam!

Talán meglepődve szemléli, hogy a postaládájában egy ismerősnek tűnő, helyi híreket tartalmazó kiadványt talál. A köszönet nem nekünk *(akik összeállították)*, hanem egy volt nárai lakosnak, Péntek László Úrnak jár, aki már többször is támogatta szülőfaluját! Ezúttal kezdeményezést tett a pár éve még megjelenő helyi lap ismételt működésére, megbízott ennek újraélesztésével, vállalván egy évig a nyomdaköltségeket. Mi, akik összeállítottuk, és Önök is, akik olvassák, bizonyára örömmel veszik. Mivel a kiadvány nyitott *(ha kapunk híreket az Önkormányzat munkájából,*

azokat is közöljük), ezért arra buzdítok mindenkit, aki az újságíráshoz kedvet érez, hogy ragadjon tollat, vesse papírra közérdekű gondolatait, észrevételeit, javaslatait, esetleg kritikáit, *(Mesélő krónikák rovatunkba is várunk Náraihoz kapcsolódó régi történeteket, anekdotákat)* és mi közzétesszük. Írásaikat bármelyikünkhöz, akik ezt a számot összeállítottuk eljuttathatják, egyben megköszönöm mindazoknak a segítségét, akik bármivel is hozzájárultak az első kiadvány létrejöttéhez!

Németh Tamás

Élő Márió-koncert volt Nárai Művelődési Házban

2005. június 10-én a késő esti órákban országjáró turnéjának keretében lépett fel és adott fergeteges élő koncertet a Művelődési Házban a népszerű harmonikás, Márió. A koncert kezdetét hangos ovációval fogadta a 80 fős közönség, majd azt követően az első tombolaszámokat Márió sorsolta, a fődíjat, a DVD-lejátszót pedig egy helyi ifjú hölgy nyerte. Természetesen a buli nem ért véget Márió távozása után, mivel a SPECTRUM együttes hajnali három óráig volt a színpadon, akik már Márió érkezése előtt is húzták a talpalávalót, így a mulatós zene kedvelői igen csak kitáncolhatták magukat ezen a napon Náraiban.

Megtudtuk Máriótól – aki a Balaton környékén él –, hogy bár Náraiban most járt először *(a lelkes közönség miatt reméli nem utoljára)*, a szombathelyi Nárai utcában

már többször is járt, ugyanis a város innenső szélén található az a stúdió, ahol annak idején az első Demo felvételeit készítette, amiket aztán elvitt Galambos Lajoshoz a Dáridó című műsorba, és a siker azóta is töretlen, lemezei több tízezres példányban fognak. A koncert hangosítását és világosítását egyébként ez a szombathelyi stúdió-tulajdonos Dombi Bertalan végezte. Máriót ezen a turnén a határainkon túl is népszerű Fantasy együttes kísérte. Tagjai: Németh András zenekarvezető, basszusgitár, ének, vokál, Sándor Szilárd gitár, vokál, Koller Krisztián szintetizátor és Dancs Annamária dob. A koncert lebonyolításában részt vevők létszáma a zenekarral és Márióval együtt 12 fő volt, akik négy személygépkocsival jöttek (plusz a teherautó).

Németh Tamás

2 Náriai védett növény-sodái, a természet ékszerei

3 Iskolaválasztási tanácsadó

5 Mesélő krónikák – Emlékek a háború utáni időkből

6 Tüsszögés, orrfolyás, megfázás...

9 Rövid hírek

Nárai védett növénycsodái, a természet ékszerei

A legtöbb ember büszkén gondol azokra az ősei által emelt épületekre, amelyek hirdetik elődei gondoskodó szeretetét, ragaszkodását környezetük népi díszítőkincséhez, amellyel házaikat, templomaikat, faluházaikat, iskoláikat vagy szerencsés esetben falujuk egész arculatát megformálták. Az ilyen falvak tágabb környezetükben nem csak azért tűnnek ki, mert tudatosan vállalják ősik népi vagy polgári építészeti, népművészeti hagyományait, hanem falujuk határában is tükröződik a természeti táj féltő használata, az állat- és növényvilág tudatos kímélete: a rendezett, tiszta falu és táji környezete.

Az ilyen falvak ország-világ előtt vallják meg szemérmes büszkeséggel azt, hogy a közös lelkiülből fakadó értékek azért jöhettek létre, maradtak fenn, mert az ott élők közösségi gyökerei erősek voltak ahhoz, hogy a korszerűsödő világot megsűrűve engedjék magukhoz. Nem másolva vették át az ötleteket, a mindig változó – tünékeny divat szülte épületeket és ezzel nem uniformizálták a lakó- és termelőtájakat, hanem mindent alávetettek a létező közös értékrendjüknek. Az ilyen (*Hollókő, Pannonhalma, Tihany, Fertő-mente, várvidéki, székelgyőrföldi vagy sok osztrák, svájci, finn, spanyol, olasz, görög, német és svéd*) falvakat és lakótájakat ma a világörökség részeként csodálják. Ez a rang ma valutát és vendégeket jelent, elfoglaltságot és kenyeret ad a falusi turizmus révén az ott élő utódoknak.

Vannak persze elrontott város- vagy falurészek bőven, amelyeknek nincs sajátos arculata. Hiányzik a másoktól megkülönböztető lelke, mert valamikor elsodorta őket a haladásnak beállított változtatás kényszere, a rosszul értelmezett kivagyiság és olyan tucat álorcát vásároltak maguknak, amely idegenül és tucatszerűen hatott környezetében. Ilyen falusi „lakótelepeket” most közösségi akarattól vezérelve hozzáértő Makovecz-szellemű szakemberek (*településtervezők, építésszek, tájépítésszek*) felkérésével tesznek rendbe, például Dunaszerdahelyen, Vásárosnaményben, Balatonfelvidéken stb.

Nárai nincs bőviben mértékadó épületeknek, a templomot, a kápolnát és az Eörssy kúriát leszámítva. Ehhez társul még a Náray-Szabó sírkápolna is, amely a világhírű Erekteiont idézi (újabb időkben szerencsére már épült végre hagyományokra támaszkodó korszerű épület is, amely nem csak új, de karakterisztikus is). Viszont regionálisan vagy országosan kiemelkedő természeti értékekkel rendelkezik falunk: megtalálható a csillagos nárcisz, a sárga sásliliom, a szibériai nőszirom, a kornis-tárnics vagy épp a fecske-tárnics.

A **csillagos nárcisz** (*Narcissus stellaris*) májusban virágzó, keskeny levelű hagymás növény a Náray-Szabó sírkápolna előterében illatozik. Kertművészeti szimbolikus jelentőségű növény, amely az elíziumi mezőket idézi, ahol az üdvözültek árnyai tartózkodnak.

A **sárga sásliliomot** (*Heimerocalis flava = lilio-asphodelus-t*) Európában először az 1600-as években a nagy nevű Clusius botanikus írta le, amikor Batthyány Boldizsár

vendégeként a királyság nyugati részeit látogatta Beythe István tudós prédikátor kíséretében. A környéken szerzett tapasztalatai alapján írta le a világon először Clusius e pompás növényt, amely fél méteres termetével, sárga tölcséres virá-gaival, koloncosan megvastagodó gyökérzetével, júniusi virág-díszével innét Bécsen keresztül indult hódító útjára a magyarföldi virágok hírnökeként. Náraiban a Parkerdő felé eső erdőkaréj öleiben fordul elő kb. fél hektáros területen. Tartós fennmaradása sajnos nem biztosított. Az emberi kapzsiság (*növénynyesedés*) és a sétalovak patáinak taposása, a megoldatlan, tapintatos fenntartó kezelés hiánya az egykor táblával is jelzett természetvédelmi terület pusztulását idézi elő!

A **szibériai nőszirom** (*Iris sibirica*), a szinte egy időben nyíló másik gyönyörűséges növényünk is ugyannyit fordul elő. Karcsú virágszáron kék színével pompázó növényünk természetészettikai szempontból a kecsesség szimbóluma. Ennek is keskeny a levele, termete 50-60 cm magasságú. Ez a növény a földtörténeti eljegesedés korának üzenetét közvetíti a ma emberének. Gyakran milyen bátran döntünk 120.000

évvel ezelőtt kialakult genetikai egyedek fölött! Az Alpokalja tájkarakter megszemélyesítője a **kornis-tárnics** (*Gentiana pneumonanthe*) és a **fecske-tárnics** (*Gentiana asclepiada*). A kék csengettyűszerű virágaikról encián néven is ismerjük a másfél-két arasz nagyságú növényeket, amelyek nyár második felében, ősz elején nyílnak. A kornis-tárnicsnak keskeny, míg a fecske-tárnicsnak széles lándzsás levelei és csomósan elhelyezkedő virágai vannak. A nedvesebb rétek, illetve erdeifenyves-bükkös helyek növényei. Az Újperinti lőtér és a nárai erdészház felé bukkanhat rá a figyelmes természetjáró.

Még sok-sok érdekesség és szép tájrészlet akad Náraiban, a Kis- és Nagy Jáplán, ha a szaporodó szeméttől bosszankodó természetjáró módszeresen bekalandozza a környéket. A természet csodái még megvannak Náraiban, de fennmaradásukat csak olyan közösség garantálhatja, aki ismeri saját gazdagságát, érzékeny a pénz bűvületén túlmutató világra, és rácsodálkozik saját felelősségére ezek megővésében.

Mesterházy Tihamér
táj- és kertépítésmérnök, tanár

Segítsünk egymásnak! Iskolaválasztási tanácsadó

Az általános iskolai beíratások idejét éljük az elkövetkezendő hónapokban. 2006 márciusáig iskolát kell választanunk hat-, hét-éves gyermekünknek. Aki átélte, tudja, hogy nem is olyan könnyű feladata ez a gyermekükért aggódó, neki legjobbat akaró szülőknek. Néhányunknak pedig külön nehézséget jelent, hogy csak falunkon kívüli települések iskolái jöhetnek szóba. Nézzük, miért nehéz a felelősségteljes döntés:

- Mert sok iskola közül választhatunk, de nem ismerjük eléggé őket.
- Nem tudjuk melyik, miben nyújt mást, mint a többi.
- Nem vagyunk tisztában azzal, hogy a mi gyermekünk képességeinek melyik felel meg igazán.
- Az összeset nem tudjuk végiglátogatni, akkor mi szerint döntsünk?

Mit fontoljunk meg, amikor iskolát választunk gyermekünknek?

- Hogyan tudunk bejárni és hazajárni?
- Milyen a tanító néni? Jó, ha kedves, barátságos, nyílt, érdeklődik a gyermek iránt. Gyermekünknek is tetszen!
- Milyen az iskola hangulata? Jó, ha családi, barátságosak az osztályok, helyiségek.
- Milyen képességű a gyermekünk? Ennek megfelelően gyorsan vagy lassan haladó tanítást kínál az iskola?
- Milyen speciális képessége van gyermekünknek? Rajz, zene, sport... emelt óraszámú oktatását vállaló iskola megkeresése.
- Milyen módszerrel tanítanak olvasni, írni? A magyar gyermekek számára a „szótagolós” módszer a legmegfelelőbb. Különösen javasolható a sok ismétlést igénylő, lassabban haladó tanulóknak.
- Jó, ha az osztályfőnök legalább negyedik osztályig a gyerekekkel marad!

Az iskolai tapasztalatokkal kapcsolatban feltett kérdések:

1. Miért ezt az iskolát választottátok?
2. Hogyan tájékoztadtok iskolaválasztás előtt?
3. Megvalósítja-e az iskola az elvárásaitokat?
4. Az iskola rövid jellemzése
5. Másnak is ajánlanánk, mert... (előnyök)
6. Vannak-e hátrányai és mik azok?
7. Olvasás-, írástanítási módszer(ek) az iskolában
8. Meddig vannak ugyanazzal a tanítóval a gyerekek?
9. Hogyan jártok be?
10. Hány gyerek jár ide Náraiból?

Zrínyi Ilona Általános Iskola

Iskolás gyermek: Simon Claudia (5. o.), szülő: Simonné Király Brigitta.

1. Testnevelés tagozatos iskolát kerestünk. Ez volt a legközelebbi ilyen iskola.
2. Mivel a családból több rokon is járt már ebbe az iskolába, volt némi rálátásunk. Meghallgattunk ismerősöket, rokonokat, meglátogattuk az iskola nyílt napját.

3. Nem igazán valósulnak meg az elvárásaink, amelyeket az iskolával szemben támasztottunk.
4. Az iskola állapota, műszaki felszereltsége, a tanárok felkészültsége és hozzáállása megfelelő. Évente 3 első osztályt indítanak. Az **a** testnevelés tagozat, a **b** osztály a normál, a **c** Rogers (személyközpontú) osztály.
5. Igen, mert a tanárok kedvessége és közvetlensége miatt jó hangulatú, összetartó osztályközösségek alakulnak ki. Jó programokat szerveznek.
6. Hátránya, hogy túl szigorúak az elvárások.
7. Apáczai módszer szerint, szótagolós olvasás-, írástanítás van.
8. Az első négy évben végig egy tanító és még egy napközis nevelő.
9. Autóval.
10. Az osztályunkba csak én, az iskolába tudomásunk szerint rajtam kívül öten.

Felsőcsatári

Nemzetiségi Nyelvet Oktató Általános Iskola

Iskolás gyermek: Király Bence (3. o.), szülő: Király László.

1. A nárai iskolába szerettük volna iratni Bencét, de bezárták, ezért a felsőcsatári iskolát választottuk, mégpedig azért, mert itt egész nap biztonságban tudhatjuk gyermekünket, ugyanis az utazását az iskoláig és vissza tanárok felügyelik, így nem kell félnünk attól, hogy lekési a buszt, eltéved vagy elcsatangol.
2. Ismerősöktől érdeklődtünk, hogy melyik iskola milyen lehetőségeket nyújt, mik az elvárások, milyen a közlekedés.
3. Eddig teljes mértékben meg vagyunk elégedve az iskolával.
4. Az iskola alsó és felső tagozattal működik. Minden évben egy első osztály indul, az osztálylétszám átlagosan 15-20 fő. Nemzetiségi iskola, ezért már első osztálytól naponta tanulják a horvát vagy a német nyelvet, ötödik osztálytól pedig angol nyelvet is tanulnak a gyerekek.
5. Az eddig leírtakat előnynek érezzük, ezért ajánlanánk másoknak is.
6. Hátrányait – ha esetleg lennének – mi még nem tapasztaltuk.
7. Apáczai módszer szerint, szótagolós olvasás-, írástanítás folyik.
8. Az 1., 2. osztályban az idegen nyelv kivételével mindent az osztályfőnök tanít. A 3., 4. osztályban új osztályfőnök mellett más tanítja a magyart, idegen nyelvet, éneket. 5.-től 8. osztályig ismét új osztályfőnököt kapnak a gyerekek.
9. Menetrend szerinti busszal közlekednek a gyerekek, az órák vége is ehhez igazodik.
10. Tudomásunk szerint 21 gyerek jár Felsőcsatárra Náraiból.

Jáki Általános Iskola

Iskolás gyermek: Tóth Ádám (8. o.), Tóth Bence (5. o.), szülő: Tóth Zoltán.

1. Hatalmasat csalódtunk az egyik szombathelyi iskolában, ezért másikat kellett választanunk.
2. Ádámot a nárai iskola elvégzése, Bencét az iskola meg-

szűnése után írtattuk a Paragvári Utcai Általános Iskolába. Az egyszerű közlekedés miatt esett a választásunk erre az iskolára. Sajnos időközben váltanunk kellett a már említett csalódásunk miatt. Ismerősöktől értesültünk a jáki iskoláról.

3. Igen, maximálisan.
4. Gyermekcentrikus, családias, magas színvonalú. Hagyományörző, rengeteg programot kínálnak tanórán kívül is. Ilyenek például: sport, túrák, színházlátogatás, mozi, szakkörök, korrepetálás.
5. A tanárok mindenben segítőkészek. Szívükön viselik minden egyes gyerek sorsát. Itt a gyerek nem csak egy tárgy, hanem külön-külön kis személyiség.
6. Hátránya a közlekedés, jelenleg nincs buszjárat.
7. Hagyományos szótagolással tanulnak írni, olvasni.
8. Elsőtől negyedikig egy tanító néni, ötödiktől új osztályfőnök és ugyanazok a szaktanárok.
9. Saját gépkocsival, egy másik odajáró gyermek szüleivel megosztva.
10. Jelenleg négy.

Paragvári Utcai Általános Iskola

Iskolás gyermek: Frank Noémi (6. o.), Frank Petra (3. o.), szülő: Frankné Tóth Mónika.

1. Azért választottuk ezt az iskolát, mert van zenei és nyelv tagozata.
2. Úgy tájékozódunk, hogy elmentünk az iskolában rendezett nyílt napra, és megnéztük az alsós tanórákat.
3. Igen, megvalósítja. Magas szintű zenei képzést kapnak a gyerekek. A kicsi lányunk most harmadik osztályos, nyelv tagozatos. Németet tanul heti három órában, negyedikben az angolt is elkezd tanulni. Nagyon elégedettek vagyunk a tanárokkal, kedvesek, figyelmesek a gyerekekkel, bármilyen problémával fel lehet őket keresni. Rengeteg délutáni program is van. Mozi, színház, kiállítás, játszótér, kézműves foglalkozás... minden nap levegőre viszik őket.
4. Ez az iskola minden olyan szülő céljainak megfelel, aki azt szeretné, hogy gyermeke egy helyen kapja meg a biztos alapokat és a kitűnő közösségi életet.
5. Minden szakkör és sporttevékenység egy iskolán belül megtalálható. Nagyon jól felszerelt iskola (*számítógép, korongozó műhely...*)
6. Hátrányai: a zenei tagozatosok túlságosan a zenére koncentrálnak, és szerintem a többi tantárgyat elhanyagolják. Véleményem szerint némely tanár nem állja meg a helyét a felső tagozatban. A tagozatos osztályok nagyon teljesítményorientáltak.
7. Szerintem nagyon jó, mindkét gyermekünk gyönyörűen olvas és ír, nem kellett velük itthon gyakorolni. A helyesírásuk is nagyon jó, az iskolában nagyon sokat gyakoroltatták őket. A lányok első osztály félévkor folyékonyan írtak és olvastak.
8. Zeneis osztályban negyedikig ugyanazzal a tanító néniel vannak a gyerekek, az a, b és c osztályosok pe-

dig másodikig. Második év végén a tanulmányi- és a teszteredmények alapján egy válogatás történik, a jobb képességű gyerekek a b tagozatos osztályba kerülnek, az a osztály féltagozatos osztály, a c osztály pedig sima osztály. Ötödiktől új osztályfőnököt kapnak a gyerekek, aki nyolcadikig viszi őket.

9. Mi autóval járunk be, de jó a buszközlekedés is. A nagylány egyedül jár haza busszal.
10. Noémi osztályában ketten vannak, Petra egyedül. De az iskola más osztályaiba nagyon sok nárai gyerek jár, pontosan nem tudjuk, hogy mennyi.

U. i.: Első osztályban tanító nénit kell választani, nyílt napon elsős és másodikos órákat kell megnézni. A legtöbb esetben gyermekünk úgyis el tudja dönteni, hogy melyik tanító néni órája volt szimpatikus. Érdeklődünk ismerőseinknél, igaz, hogy mindenki mást fog mondani, de több lesz a tapasztalatunk.

Püspöki Általános Iskola

Iskolás gyermek: Horváth Zsófia (4. o.), szülő: Balikó Anikó.

1. Az elvárásainknak ez felelt meg a legjobban.
2. Személyesen, nyílt nap keretében. Ajánlották is.
3. Igen.
4. Tanításban és erkölcsben színvonalas iskola.
5. Igen, ajánlanánk, mert minden gyereket egységesen kezelnek. Függetlenül attól, hogy okos vagy buta, szép vagy csúnya, szegény vagy gazdag. A tanítók konkrétan a gyerekekért vannak. Szombathely egyik eredményekben gazdag iskolája. Közel van az Ady térhez és a központhoz.
6. Nincsenek hátrányai.
7. –
8. Negyedik évfolyamig.
9. Busszal járunk be.
10. Csak ebbe az osztályba öt gyermek jár.

Váci Mihály Általános Iskola

Iskolás gyermek: Pintér Barbara (1. o.), szülők: Vass Márta, Pintér Miklós.

1. A kislányunk szeret és tud is rajzolni. Itt van rajz tagozatos osztály is.
2. Rokonság útján. Az unokatestvér is ide jár.
3. Igen.
4. Családiasak a körülmények. Kedvesek a tanárok. Barbi is szeret oda járni.
5. Elsősorban a képzőművészettel kapcsolatos tevékenységek iránt érdeklődő gyermekeknek ajánlanánk.
6. Kissé messze van. Nehezebb a bejárás.
7. Az elsősöket igyekeznek játékos formában tanítani, így jobban érdekli őket az írás, olvasás.
8. Első osztályban általában mindig ugyanazzal a két nevelővel vannak a gyerekek. A legtöbb órát ők tartják nekik.
9. Autóval.
10. Nem tudjuk pontosan. Kettőről tudunk, akit ismerünk is.

Szubjektív vélemény a témához

A mi családunk is hasonló cipőben jár, Máté fiunk ősszel lesz elsős. Szeretnénk olyan iskolába íratni, ahová nyugodt szívvel küldhetjük el, ahol figyelnek rá, észreveszik egyéni értékeit, sajátosságait, ahol nem egy gyerek a sok közül, hanem ő maga a fontos saját magáért, ahová zökkenőmentesen „reppenhet ki” Kati óvó néni védő szárnyai közül. Nem akarjuk alább adni, mint amit a nárai óvodában megkaptunk három és fél éven át! A magam részéről nagyon fontos dolognak tartom az átgondolt iskolaválasztást, rajtunk áll, hogy gyermekünk mit, hogyan és milyen környezetben tanul sok-sok éven át. Tanítónőként jól ismerem a magyar oktatási gyakorlatot, az iskolák többségében még erősen tartja magát a „porosz” tanító- és tanárközpontú nevelés, oktatás, szerencsére azonban lassan már kezd elterjedni a gyerekközpontú oktatási felfogás is.

Természetesen több általános iskolára is kíváncsi vagyok, saját benyomásaim alapján szeretném kiválasztani a legmegfelelőbbet (*ezt egyébként minden szülőnek javasolom!*), ezért tavaly ellátogattam Jákra és Felsőcsatárra, az idén pedig a szombathelyi iskolák következnek. A fent leírt elvárásaimat alapul véve leginkább a Szombathelyi Waldorf Általános Iskola keltette fel leginkább az érdeklődésemet. Információim szerint ez az az iskola Szombathelyen, melynek módszerei legközelebb állnak a mi családunk elképzeléseihöz. A Waldorf pedagógia lényeges pontja, hogy a gyermek testi, lelki, szellemi szükségleteire építenek az oktatásban, pedagógusaik alaposan ismerik a gyermeki fejlődés általános fázisait, ezért a Perintparti Szó-Fogadó Szombathelyi Waldorf Általános Iskolában érdeklődtem először. Leendő elsős gyermek édesanyjaként mutatkoztam be

a telefonban, így készségesen megadták nekem két pedagógus telefonszámát, akik ebben a témában segíteni tudnak az érdeklődő családoknak. Egyiküket felhívtam. Szíves invitálására az iskolában találkoztunk, ahol feltehettem kérdéseimet neki és feleségének, aki szintén osztálytanító az iskolában. Beszélgetésünk során kiderült, hogy nagyon fontosnak tartják az alapos tájékoztatást. Szeretnék mindent elmondani az iskoláról, még mielőtt valaki a gyermekét oda íratná. Megtudtam, hogy nem csak az iskolás gyermek, hanem az egész családja is fontos a számukra. Ezt tükrözték annak a jelentkezési lapnak a kérdései is, amelyet kaptam. Felmerülő kérdéseimet megválaszolták és biztattak, hogy újra jelentkezsem, ha még újabbak adódnak. Felhívták figyelmemet az iskola szervezésében tartandó előadásokra, melyek többféle témán keresztül világítják meg az iskola életét. A mi érdeklődésünket felkeltette ez az iskola, aki pedig többet szeretne tudni róla, megteheti, felhatalmazást kaptam a telefonszámok megadására.

Összegezve tehát a fent ismertetett iskolákba járnak a nárai gyerekek. Természetesen a többi szombathelyi iskola is érdekes lehet, érdemes azok nyílt napjait is felkeresni, persze vannak családok, ahol a nagyobb testvér, vagy rokongyermek iskolája bevált. Ők nyugodtabb szívvel íratják a kicsit is oda.

Nagyon szívesen bemutattuk volna a Dési Huber István Általános Iskolát is, különösen azért, mert Nárai önkormányzata ezt az iskolát jelölte meg körzeti általános iskolának a Szombathellyel kötött közoktatási megállapodási szerződésben. De nem találtunk olyan családot, akinek a gyermeke oda járna...

Marton Melinda

Mesélő krónikák – Emlékek a háború utáni időkből

Nárait 1945 nagypéntek este foglalták el az oroszok. A nap folyamán még néhány német katona kerékpáron ide-oda cikázott a faluban. Estére aztán eltűntek. Mi a Hertelendy Miklós bácsi pincéjében (*ez a ház ma már nem áll, Kassaiékkal szemben volt ez a szép tornácos ház*) éltük meg a „felszabadulást”. Sok ember, főleg szombathelyiek gyűltek ott össze, mert az esetleges ágyúzás elől ez biztosabb helynek mutatkozott. Egyszer csak kitarult a pinceajtó és özönlött ki a nép. Egy géppisztolyos orosz állt az ajtó közelében, pár méterrel tovább az utca felé meg egy második. Én a tömeg közepe táján voltam körülbelül. Egyszer csak azt sűgja az előttem álló: motoznak, elveszik az órákat! Erre gyorsan levettem a karórámat és bedobtam az oldalt fekvő kiskertbe, így nem talált az orosz nálam semmit. Másnap odaosontam és meg is találtam az órát.

Nagyszombat reggel a Vaskeresztes környékére visszavonult németek több gyújtólövedékkel „üdvözltek” a feladott Nárait. Éppen az udvaron voltam, mikor nagy süvöltéssel az udvarunkon álló fából épült szín tetejétől pár méterre egy vörös csóvájú löveg repült át. Hertelendyék egy szalmakazlát egy másik lövedék eltalálta. Az le is égett. Láttam tüzet más irányban is, de azt nem tudom,

kinek mijét érintette. Mindenesetre az gazemberség volt, hogy a németek így akartak bosszút állni vereségükért, mert ilyesmivel csak a civil lakosságnak ártottak és nem az ellenfélnek.

A háború végére még jól emlékszem. Azon a májusi napon a faluban állomásozó oroszok körében egyszer csak nagy örömrivalgás támadt. Dobálták a fegyvereiket a levegőbe és kiáltozták „vojna kaput”. Meg lehet érteni őket. A mindennapi halálveszély hirtelen megszűnt számukra. És talán reményük is támadt, hogy majd valamikor csak megint hazakerülnek. (*De maradtak. Ha nem is ugyanazok. És milyen soká!*)

A háború utáni közvetlen időkből nagy veszélybe kerültek a férfiak is. Különösen a katonakorúak. Az oroszok kisebb-nagyobb csoportokban kísérték országszerte a foglyokat a gyűjtőtáborokba. Útközben az ügyesebbek és szerencsésebbek megszöktek. Mivel a kísérő oroszoknak szám szerint kellett csak elszámolniuk a rájuk bízott foglyokkal, véletlenszerűen a járóelőkől újra feltöltötték a létszámot. Néhány mai lakosnak ismert még biztos, hogy egy ilyen eset egy náraival is megtörtént. Szombathelyen az utcáról vitték el, és csak évek múlva jött vissza az orosz fogságból.

Péntek László

Tüsszögés, orrfolyás, megfázás... újra itt az ősz, a tél!

Miért jelentkeznek gyakrabban a megfázások ősszel?

Az őszi hideg napok, éjszakák beköszöntével ugyan elmúlnak a parlagfű okozta kellemetlen allergiás tünetek, de az időjárás rosszabbra fordulásával a felső légutak nyálkahártyáinak újabb megterhelést jelent a különböző kórokozók megjelenése. A fűtési szezon beindulása előtt sokszor nagy hőmérsékletkülönbségek adódnak a nap folyamán, ami miatt a nyálkahártyák védekezőképessége meggyengülhet. A kisgyermekes családokban az óvoda, az iskola megkezdésével újabb és újabb légúti kórokozók jelenhetnek meg a családban, ami a felnőtteket is megbetegítheti.

Milyen kórokozók okozhatják a felső légúti betegségeket?

A megfázások hátterében leggyakrabban a vírusok állnak, amelyek orrfolyást, kötőhártya-gyulladást, torokfájást, enyhe hőemelkedést okozhatnak. A nátha kellemetlen tünetei különböző, patikákban recept nélkül kapható gyógyszerekkel enyhíthetők: orrcseppek, enyhe láz- és fájdalomcsillapítók, vitaminok széles választéka áll a betegek rendelkezésére. A betegség lefolyása egyénenként változó, az immunrendszer állapotától függően. Sokszor a nátha egy hét alatt meggyógyul, de vannak olyan esetek, amikor a vírusfertőzés után a meggyengült nyálkahártyák felületén kórokozó baktériumok is megtelepednek, és a betegség elhúzódik, súlyosabbá válik. Láz, köhögés, erős torokfájás, orrmelléküreg-gyulladás jelentkezhet. A legfontosabb teendő a betegség súlyosbodása esetén mielőbb orvoshoz fordulni, mert ebben az esetben már nem elegendők a vény nélkül kapható tüneteket csökkentő gyógyszerek.

Hogyan kezelhetők a baktériumok okozta légúti fertőzések?

Az antibiotikumok hatásosak a baktériumok ellen, a kóroko-

zókra célzottan hatva megszüntetik a fertőzést, a gyulladást. Ezek a gyógyszerek a betegségért felelős mikroba elpusztításával szüntetik meg a kórképet, tehát valódi oki gyógymódot jelentenek.

Az egyes antibiotikumok eltérők lehetnek hatásmódjukban, kiszerezésükben, adagolási időtartamukban és az adagolás módjában. Régebben gyakran kellett az antibiotikumokat naponta többször, akár 6 óránként is bevenni, ami különösen az éjszakai pihenés alatt szinte megvalósíthatatlan volt. A gyógyszer pontatlan szedése a terápia sikerességét kockáztatta. A mai korszerű gyógyszerek kifejlesztésénél egyre nagyobb hangsúlyt kap a beteg kényelme, hiszen a terápia eredményességét alapvetően befolyásolja, hogy az előírásokat a beteg mennyire tartja be. A mai rohanó életmódunk mellett előnynek számít, ha a gyógyszer adagolása alkalmazkodik életritmusunkhoz, pl.: naponta kétszer reggel este elegendő a bevétel. Ezzel az adagolási sémával a betegség utolsó, aktívabb napjaiban sem felejtjük el a gyógyszer beszedését, amikor kezünk visszatérni a normál életvitelünkhöz.

Mit tehetünk, hogy elkerüljük az őszi megfázásokat?

Fogyasszunk több gyümölcsöt, ami ősszel még könnyen megoldható a hazai választékból is. Legjobb, ha a szervezet védekezőképességét a friss zöldségben, gyümölcsben megtalálható természetes eredetű vitaminokkal erősítjük. Vegyük figyelembe az időjárás változékonyságát, a reggeli és az esti hűvösebb időben öltözködjünk melegebben. Végül tartózkodjunk minél többet a szabadban, a jó levegőn.

Dr. Nedeckzy Alajos
házi orvos

Tisztelt olvasók!

Köszöntöm Önöket abból az alkalomból, hogy felkértek rövid cikksorozat megírására. Vállalkozásom azért nehéz feladat, mert szeretnék mindig aktuális lenni, melyet a nyomdai átfutási idő is korlátoz. A tél közeledtével talán a vírusok okozta megbetegedések megelőzésével célszerű foglalkozni.

A kórokozók jelentős részét a vírusok alkotják. A vírusos megbetegedések elkerülése érdekében sok kórokozó ellen hatékony védőoltás áll rendelkezésünkre. Ezek a következő betegségek: gyermekbénulás, kanyaró, mumpsz, rózsahimlő, fertőző májgyulladás egyes típusai. A fentiekre a magyar védőoltási rendszer megbízhatóan és minden állampolgárra kiterjedően alkalmazza a megelőzést, ezért a felsorolt vírusos agyhártyagyulladás szinte kizárt. Vannak fakultative választható vakcinák:

pl.: a kullancs okozta vírusos agyhártyagyulladás, influenza, bárányhimlő elleni védőoltás, melyekhez vényre felírt vakcina kiváltásával lehet hozzájutni.

Aktualitása miatt a madárinfluenzáról szeretnék gondolatokat megosztani. A vírusos fertőzések általában a legyengült szervezetet (idős kor, immunhiányos állapot, cukorbetegségben, rosszindulatú daganatokban, súlyos chronikus megbetegedésben szenvedőket) támadják. A gyermekeknél az adekvát védettség csak a tizedik életév után alakul ki. A természet csodája, hogy az anyatejjel táplált csecsemő nagyfokú védettséget élvez a fertőzések ellen.

A madárinfluenzára visszatérve az a véleményem, hogy a veszély óriási, de nagyon sokat tehetünk annak elkerülése érdekében. A betegséget a H5N1 vírus okozza, amely a humán és a madárinfluenza vírus társulásával jön létre. Ellene kétféle módon

védekezhetünk: általános védekezéssel, vagy az ún. speciális védekezéssel.

Általános védekezés: szerintem fontosabb az immunizálásnál (védőoltásnál). Kerülni kell lehetőleg a nagy tömegeket (*sportesemények, csúcsidőben marketekben való vásárlás stb.*), vitaminokban gazdag táplálkozás, iskolákban, óvodákban gyakori és intenzív szellőztetés, megfelelő öltözködés, kellő mennyiségű testmozgás. A személyi higiéne is rendkívül fontos. Főleg azok az emberek veszélyeztetettek, akik nagyüzemi baromfitartással foglalkoznak. Az állattartó telepeken célszerű orr- és szájkendőben dolgozni, a telepet rendszeresen fertőtleníteni, az esetleges elhullott állatot különös gondossággal elszállítani (*laboratóriumi vizsgálatra, vagy megsemmisíteni*).

Specifikus védekezés: védőoltás. Jelenleg Magyarországon speciális védőoltás nem áll rendelkezésre, a szokványos influenzaoltás nem ad teljes védeltséget. A madárinfluenza elleni védőoltás előállítása folyamatban van, a vakcinagyártás kapaci-

tása tudtommal 500.000 db/hét. Becslések szerint hazánkban 3.500.000 oltóanyagra van szüksége. Olaszországban kapható volt a TAMIFLU oltóanyag, de már elfogyott.

Végezetül fel szeretném hívni a tisztelt olvasó figyelmét arra, hogy jelenleg Európában emberről emberre terjedő betegség még nem fordult elő! Az egyik alföldi baromfifeldolgozóban történt papagájkor okozta halállal végződő megbetegedés nem madárinfluenza volt.

Reményeim szerint a madárinfluenza nem okoz világméretű járványt, ehhez kedvezőtlen klimatikus viszonyok (*magas páratartalom, nagy meleg*), valamint rossz higiéne kellenek. Kihangsúlyozom, hogy a kellően hőkezelt/sütött, vagy főzött baromfihús az egészségre ártalmatlan.

Köszönöm figyelmüket:

Dr. Halász Ernő

csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvos

A fogápolás fogásai

Saját és gyermekeink fogzatának épsége csaknem kizárólag rajtunk múlik. A család testápolásai és egyéb higiéniai szokásai modellként szolgálnak a gyermekeink számára, ezért a korai gyermekkorban elsajátított szájaápolási szokások meghatározóak lehetnek az egész élet folyamán. Példamutatással kell vonzóvá tenni és segíteni a fogmosást.

A fogakról

A tejfogak a születés előtt kezdenek formálódni, majd előtörésük a csecsemő, 6-7 hónapos kora körül kezdődik. Sajnos sok szülő úgy érzi, hogy a tejfogak kevés gondozást igényelnek, hiszen úgyis kicserélődnek. Ez nem helytálló. A tejfogak nagyon fontosak a rágás, a beszéd, a külső megjelenés szempontjából, és helyfenntartó szerepük is van a később megjelenő maradandó fogak számára. A hátul elhelyezkedő tejőrlők, melyek 12-13 éves korig maradnak a gyermek szájában, az állcsontok fejlődésének

alapját biztosítják. 6-7 éves kor körül kezdődik a fogváltás: a tejfogak gyökerei fokozatosan felszívódnak, a fogak meglazulnak, végül kihullanak. A maradandó fogak előtörése a metszőfogak váltásával indul kb. 7 éves korban. Felnőtt korra a legtöbb embernek 32 foga van.

A fogszuvasodásról

Ez a fogak leggyakoribb megbetegedése, melyet a fogakhoz erősen tapadó lepedék baktériumai okozzák. A táplálékban lévő cukorból savat képeznek és ez a sav oldja a fogzománcot, s a fog kilyukad. A lepedék baktériumai az ínyt is megbetegíthetik, gyulladást okozhatnak. Ennek első jele az íny vérzése. A megelőzés fő alappillérei: helyes táplálkozás, gondos fogápolás.

A helyes táplálkozás

A táplálék legyen fehérjében, ásványi sókban, vitaminokban gazdag: sok gyümölcs, főzelék, tej és tejtermék. Az ételek fizikai tulajdonságai olyanok legyenek, hogy erős rágásra, aktív izommunkára készítsék a gyermekeinket. A fogszuvasodás szempontjából nem az elfogyasztott cukor mennyisége, hanem az édességfogyasztás gyakorisága a döntő. Nem ajánlatos cukortartalmú ételek, italok fogyasztása két étkezés között. Lehetőleg az étkezések közti nassolásakor egészséges rágcsálnivalókat, például gyümölcsöket, zöldséget, sajtot, joghurtot adjunk gyermekeinknek. Fontos szabály, hogy az esti fogmosás után már semmit ne együnk és lehetőleg csak tiszta vizet igyunk! Fontos

folytatás a 8. oldalon

folytatás a 7. oldalról

tudnunk, hogy a kisgyermek foga a cukros teák, gyümölcslevek, sőt még a tej szopogatása miatt is romlik. Éppen ezért ne használjunk cumisüveget nyugtatónak. Ha mégis ragaszkodik a gyermek a cumisüveghez, figyeljünk arra, hogy elalvás előtt az üveg csak tiszta vizet tartalmazzon!

Gondos fogápolás

A gyermekeknek speciális gyermekfogkefére van szükségük, melyek kicsi fején, puha, lekerekített végű sörték találhatóak. A fogkrém alacsony fluorid tartalmú legyen, amely kifejezetten tejfogakra készült. Az elhasznált fogkefét legalább négyhavonként cseréljük le.

A helyes fogmosás: a fogkefét marokra fogjuk, a rágófelszíneket a fogkefe előre-hátra, a fogak külső felszínét a fogkefe körkörös mozdításával tisztítjuk. A külső felszín tisztítását kiegészítjük egy lefelé, illetve felfelé irányuló mozgással, mindig az íny felől indulva. A belső felszín tisztítását ugyanígy végezzük. A gyermekek játékos formában ismerkedhetnek a fogápolás helyes technikájával, és buzgón gyakorolhatták a védőnő segítségével a fogmosást az októberi óvodai egészségnapon.

Molnárné Németh Emma
védőnő

Hitélet

A Nárai Templomért Alapítványt a Vas Megyei Bíróság 2003. február 4-én a Pk.60.004/2003/4. szám alatt vette nyilvántartásba. Az alapítvány létrehozása azonban már a korábbi években megfogalmazódott, bejegyzését komoly előmunka alapozta meg, működése azóta is folytatódó, és mint tudjuk azóta Nárai egyetlen jogképesen működő alapítványa lett, működését őt köztisztviselőben álló személy felügyeli, akik – mint az alapító okiratban is rögzítve van – megbízásuknak anyagi ellenszolgáltatás nélkül tesznek eleget.

Az alapítvány célkitűzése: „Nárai községben található római katolikus templom és udvara (9797 Nárai, Kossuth Lajos u. 18), Nárai község plébánia épülete (9797 Nárai, Kossuth Lajos u. 1) ingatlanjainak és azon lévő építmények és berendezések állagmegóvásához, bővítéséhez, korszerűsítéséhez, restaurálásához, illetve ezen ingatlanokon későbbiekben megvalósuló beruházásokhoz történő anyagi segítségnyújtás részben vagy egészben.”

Talán nem szükséges, de azért mégis jólesik kiemelni, hogy az elmúlt néhány évben tízmillió Ft-ot jócskán meghaladó felújításokat, restaurálásokat végeztünk ezen ingatlanokon – ezúton is megköszönve minden adakozónak a segítségét –, így kijelenthető, hogy községünk legöregebb épülete a templom (1820-ban építették) korához képest kimagasló műszaki-statikai-esztétikai állapotba került, komolyabb felújítást a következő 40-60 évben nem igényel! Azonban vannak még befejezetlen feladatok, felújítások, hogy a legfontosabbat említsem, a plébánia épület tetőfedése, a hullámpala átázik, alatta edényekben kell a vizet felfogni, hogy ne károsítsa a födém szerkezetet. A kimerülő anyagi lehetőségek nem tették lehetővé 1982-ben a plébánia épület építéskor, hogy új tetőfát, tetőcserepet vásároljanak, ezért a száz évvel korábban épített plébánia tetőfáját építették vissza, majd hullámpalával fedték, mondván, majd ha lesz rá mód, lecserélésre kerül. Most talán elérkezhet ez az idő, hogy komplett tetőcserét hajtsunk végre, mellyel több, mint száz évre orvosolhatóvá válik a jelenlegi probléma.

Az eddig elért siker tehát közös, mindazok osztozhatnak benn, akik ebben szerepet vállaltak. Önök, az adakozók, akik ha kellett eljöttek segíteni fizikálisan is, papjaink és az egyházközség, képviselő-testület tagjai. Ezen munkálatokhoz is, és a jövőben tervezettekhez is, komoly anyagi erőforrásokra volt és lesz szükség, ezért alkalmazkodva a kor gazdaságpolitikájához hoztuk létre alapítványunkat, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy talán további pénzüsségeket tudunk terveink megvalósítására fordítani. Most elérkeztünk oda, hogy alapítványunk – mely tartósan közérdekű feladatot lát el – a törvényi előírásoknak megfelelően fogadni tudja a személyi jövedelemadóiból felajánlható 1%-ot is. Ezért tisztelettel arra kérünk mindenkit, akinek lehetősége adódik rá, hogy a személyi jövedelemadó bevallásakor tüntesse fel alapítványunk nevét és adószámát, esetleg ajánlja kollégáinak, ismerőseinek is figyelmébe, ugyanis ha nem teszi, az adó ezen 1%-át az állam máshova fordítja. Éppen ez a jelentősége e módszernek, az állam azt mondja, ki-ki ilyen módon anyagi segítséget nyújthat lakóközösségének fejlesztéséhez, szépítéséhez, szebbé tételéhez, vagy úgy is fogalmazhatnánk, hogy felelős lokálpatriótaként az adózók az adójuk egy részének helyben maradásáról dönthetnek. Mivel más bejegyzett alapítvány nem működik Náraiban, ezért az adóforintok helyben maradásának jelenleg csak ez formája létezik. Természetesen a beérkező adóforintokat csakis az alapító okiratban megjelölt célra fordíthatjuk. Miután az APEH átutalta az alapítvány számlájára a felajánlott összegeket, úgy azt hasonló formában közzétesszük azzal a szándékkal, hogy mire kívánjuk fordítani, majd pedig a megvalósulás után a pontos adatokat (beruházások, fejlesztések, kamatok, tartalékképzés stb.) szintén nyilvánosságra hozzuk. Ez lesz a hosszú távú együttműködés záloga. A Nárai Templomért Alapítvány adószáma: 18893610-1-18. Tisztelettel és köszönettel:

Németh Tamás

az Egyházközségi képviselő-testület elnöke
a Nárai Templomért Alapítvány kuratóriumának elnöke

Rövid hírek

Márton-napi díjkiosztó

A község lakói nevében ezúton gratulálunk Mesterházy Tihamérnak – a Hermann Ottó Szakképző Iskola tanárának –, aki 2005 novemberében, Szombathely város által alapított Gotthard Jenő díjat kapott!

szerkesztők

Adj vért, és ments meg három életet!

Büszkén közölhetjük, hogy községünkben is sokan vették komolyan a felszólítást, és önzetlenül adták vérüket mások egészségéért. A tavalyi évben háromszor rendezett véradást Náraiban a Magyar Vöröskereszt. A több éve rendszeresen vért adók mellett 2005-ben új önkéntesek is jelentkeztek. Név szerint: Kovács László, Molnárné Góber Ingrid, Resetár Zsolt László, Lóránth Csaba. Reméljük, hogy az ő példájukat követve egyre többen vesznek erőt magukon és válnak véradóvá. Minden nárai véradó segítségét köszönjük a rászorulóknak nevében!

Marton Melinda

A két világháborúban hősi halált halt Nárai katonákról emlékeztünk.

2005. november 1-jén, Mindenszentek ünnepén tartottuk a Hősi megemlékezést, melynek keretében a két világháborúban hősi halált halt Nárai katonákra emlékeztünk. A második világháború befejezésének 60. évfordulójának alkalmából – emelve az ünnepi pátoszt – meghívtuk Nagy János opera- és hangversenyénekest, aki felemelő előadást tartott a templomban. Az ünnepi emlékbeszéd után gyertyás körmenetben vonultunk előbb az I., majd a II. világháborús emlékművekhez, amelyeken elhelyeztük a megemlékezés koszorúit, mécseseit.

Németh Tamás

Adventi hangverseny

2005. december 17-én este a szombathelyi Erkel kórus egyórás nagyszerű Adventi hangversenye töltötte meg a templomot.

Köszönetnyilvánítás

Tisztelettel köszönjük Nagy Dezső nagylelkű felajánlását, hogy a templom és a plébánia részére a karácsonyfákat felajánlotta, kitermelte és hazaszállította!

Egyházközség képviselő-testülete

Felhívás

Az 1%-os támogatásokat köszönettel fogadjuk a következő adószámon: 18893610-1-18.

Nárai Templomért Alapítvány

Télapó-várás

2005. december 5-én este a nárai Művelődési Házba is ellátogatott a Télapó a krampuszokkal, akit izgatottan vártak a jelenlévő gyermekek.

Jézuska várás

A falu lakóinak nevében köszönjük a hittanosok felemelő Betlehemes előadását, egyben megköszönjük Varga-Szabó Annamária hitoktatónak a nagyszerű koreográfiát és fáradozást!

2005 évi anyakönyvi események

Akiket szeretettel köszöntünk!

Németh Emőke és Elek Norbert fia Keve
Schmalcz Zsuzsanna és Pas Ákos fia Bence
Király Marietta és Kovács Bertold lánya Laura
Dervalics Andrea és Ószy Norbert lánya Réka
Varga Viktória és Karai Zoltán fia Levente
Horváth Edina és Tieber Balázs lánya Hanna
Bosits Barbara és Putz Attila lánya Alexa
Szalai Mária és Andor Imre lánya Flóra
Horváth Tünde és Kovács Miklós fia Miklós

Akiknek gratulálunk!

Bosits Barbara és Putz Attila
Szabó Annamária és Varga Péter

Akiktől búcsúzunk!

Béri Gyula (élt 75 évet)
Bölcsvölgyi József (élt 85 évet)
Dezse Károlyné szül.: Horváth Erika (élt 62 évet)
Doma Gyula (élt 83 évet)
Hompsz Bélné szül.: Dezse Erzsébet (élt 85 évet)
Horváth Lászlóné szül.: Németh Ilona (élt 68 évet)
Horváth Zoltán (élt 70 évet)
Kassai Imréné szül.: Doma Margit (élt 82 évet)
Kelbert Ferenc (élt 55 évet)
Király István (élt 72 évet)
Kovács Gyuláné szül.: Pozsogár Mária (élt 80 évet)
Kovács Jánosné szül.: Somogyi Ágnes (élt 92 évet)
Kovács László (élt 52 évet)
Lóránt Ernőné szül.: Török Mária (élt 83 évet)
Molnár Gábor (élt 72 évet)
Pompor Lajosné szül.: Devecseri Vilma (élt 87 évet)
Vincze János (élt 58 évet)

Közérdekű információk

Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendje:

hétfő:	13 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰
kedd:	8 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰
szerda:	13 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰
péntek:	8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰

A Plébánia elérhetőségei:

A plébánia új telefonszáma:

06-70/772-4669

A plébános mobiltelefonszáma:

06-70/366-5812

A Püspöki Hivatal telefonszáma:

06-94/312-056

Felnőtt háziorvosi rendelés:

Szombathelyi rendelő: 94/314-128,

Ügyelet: 94/311-100

hétfő:	8 ⁰⁰ – 10 ⁰⁰	Szombathely
	10 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	Nárai
kedd:	13 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰	Szombathely
szerda:	14 ⁰⁰ – 17 ⁰⁰	Nárai
csütörtök:	9 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	Nárai
péntek:	8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	Szombathely

Gyermekorvosi rendelés:

Szombathelyi rendelő: 94/314-426,

Ügyelet: 94/331-008

hétfő:	14 ³⁰ – 18 ⁰⁰	Szombathely
--------	-------------------------------------	-------------

kedd:	8 ⁰⁰ – 10 ⁰⁰	Nárai
	10 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	Szombathely
szerda:	14 ³⁰ – 17 ⁰⁰	Szombathely
csütörtök:	8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	Szombathely
péntek (páratlan):	8 ⁰⁰ – 11 ⁰⁰	Szombathely
péntek (páros):	13 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰	Szombathely
Tanácsadás:		
hétfő:	13 ⁰⁰ – 14 ³⁰	(Szombathely)
szerda:	13 ⁰⁰ – 14 ³⁰	(Szombathely)

Gyógyszertári nyitva tartás:

hétfő:	10 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰
kedd:	9 ⁰⁰ – 10 ⁰⁰
csütörtök:	10 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰

Művelődési Ház nyitva tartás:

hétfő:	16 ⁰⁰ – 20 ⁰⁰
szerda:	16 ⁰⁰ – 20 ⁰⁰
péntek:	16 ⁰⁰ – 20 ⁰⁰
szombat:	16 ⁰⁰ – 20 ⁰⁰

A nárai óvodás gyermekek és nevelőik, 2005-ös évvárókor

Labdarúgás

Csapatunk 2004–2005-ös bajnokságban a 10-ik helyen végzett, amelynek mérlege 9 győzelem, 7 döntetlen, 12 vereség volt, a gólarány 61:51 volt, a bajnokságot 34 ponttal zártuk, házi gólkirályunk Schnalzer László lett, sajnos emellett 30 sárgalapot és 5 piros lapot gyűjtöttek össze a fiúk, ami nem is olyan rossz arány, de kijelenthető, hogy a vártnál gyengébben szerepelt a csapat. Ezek után a 2005–2006-os évre a felsőbb osztályba történő feljutást tűztük ki célul, melyhez az igazolások is jó előjelnek bizonyulnak. E megerősített gárdához csatlakozott a következő edzői hármás: Németh Péter edző, Frank Gábor és Szabó Sándor pályaedzők. A jobb szereplés érdekében az alábbi játékosokat igazoltuk: Szabó Gábor, Krállér Róbert és Skultéti László a SPARI-ból érkezett, míg Moór Attila Sárvárról, Horváth Attila pedig Ausztriából tért haza hosszú idő után, valamint újra kezdte játékos pályafutását Molnár János. Összefoglalva elmondhatom, hogy 20 jó képességű játékosal vághattunk neki a bajnokságnak, akikből ketten különböző okok miatt lemorzsolódtak (*családi ok, iskolai elfoglaltság*), de ez így is nagyon jó arány, mert bizony az előző idényben volt olyan is, hogy a csapat épphogy elérte a 11 fős létszámot. A várakozásoknak megfelelően a csapat az ősz végére elérte a tervezett első helyet, 15 mérkőzésből 12 győzelem, 1 döntetlen, 2 vereség, 66:21-es gólarány, 37 pont lett a csapat mérlege. A legtöbb gólt Draskovics Gábor szerezte 16 találattal, de a többiek teljesítménye is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a bajnokságban csapatunk az elsők között van a gólgártyásban, emellett a kevés kapott gólok száma is azt bizonyítja, hogy az igazolások jó döntésnek bizonyultak.

A legtöbbször felálló csapat a következő:

SZABÓ G.

KARAI, MOÓR, TAKÁCS, KURCZ N.
ROZMÁN, LÁSZLÓ, HORVÁTH, KRÁLLER
DRASKOVICS G., SCHNALZER

Rajtuk kívül lehetőséget kapott még Kurcz Attila, Skultéti László, Szele Szabolcs, Sáfrányos András, Németh Gyula és Molnár János, két játékosunk volt, akik mind a 15 mérkőzésen pályára léptek: Szabó Gábor és Moór Attila. Sajnos a sérülések és a kiállítások sem kerültk el a csapatot, ezért Skultéti Lászlót és Sáfrányos Andrást többször is nélkülözni kellett, ennek ellenére az edzői hármás remekül fel tudta készíteni a csapatot a mérkőzésekre. Mérkőzéseinket átlagosan 80-100 néző látogatja, amely bizonyítja, hogy Náraiban szeretik a csapatot és a focit az emberek (*főleg, ha belegondolunk, hogy például manapság egy MTK vagy KISPEST mérkőzésre csupán 500-600 ember kíváncsi*). A csapat fenntartásához szükséges összeget, mint eddig is az Önkormányzat biztosítja, pedig szívesen vennénk egyéb támogatásokat is.

Az elkövetkező tavaszi idényre is hasonló jó eredményt várunk a csapattól, és mérkőzéseinkre szeretettel várunk minden focira éhes Nárai lakost!

Rozmán Pál
sportkör elnök

A Nárai Tekepálya rövid története

1976-ban Pulai Imre, a falu akkori tanácselnöke és a község lakóinak önzetlen munkájával elkészült a jelenlegi tekepályát és nézőteret magába foglaló épület. A pályatest és a nézőtér aszfalt burkolatot kapott, természetesen a bábukat kézzel kellett állítani, a dőlt bábuk számát az állítóknak kellett megszámlálni, melyet a táblára felírtak. 1976-tól 1987 januárjáig a Nárai Önkéntes Tűzoltó Egyesület kezelésében volt a tekepálya. Hamar népszerű lett a tekézés Náraiban, esténként benépesült a pálya, gyakran hajnalig gurítottak itt a fiúk, mindig akadtak vállalkozók a bábuk állítására is.

A pályát kezdetben inkább „kuglizásra” használták, nem szerepelt a csapat a tekeszövetség által szervezett bajnokságban, igaz, hogy egy-egy falusi spartakiád alkalmával összemérhették tudásukat más települések csapataival is, ezeken a versenyeken szép eredményeket értek el községünk versenyzői. Rendszeresen rendeztek egyéni és csapatversenyeket a tekepályán, megrendezték az utcák közötti versenyeket, valamint a környező falvak részvételével a Határmenti Teke Kupát.

1987-től az épület állaga egyre romlott, a kilencvenes évek közepére már lepusztult, romos állapotba került az épület és a pálya, ebben nagy szerepe volt a Nárai szennyvízcsatorna hálózatot építő munkásoknak is, akik az épületet öltözőként használták. 1996-ig nem volt igazi gazdája a tekézőnek, ekkor a Dinasztia Kft. bérbe vette az Önkormányzattól a teljesen lepusztult tekepályát. Még ebben az évben kívül-belül teljesen felújítottuk az épületet, a pályatest és a nézőtér felújítása is megtörtént. A pálya burkolata aszfalt maradt, de bábuallító és eredményjelző automatát szereltünk fel, megteremtve ezzel a tekesport újra szervezésének alapjait. 1996 szeptemberében, búcsúkor egyéni tekeverseny megrendezésével megnyitottuk a modernizált tekepályát. Még ez év októberében egy csoportnyi lelkes sportemberrel megalakítottunk egy teke szakkört, megismertük a tekesport szabályait, próbáltuk elsajátítani a szabályos és eredményes gurítás alapjait. Ettől kezdve rendszeresen játszottunk barátságos mérkőzéseket a már több éve működő környékbeli tekeszövetségekkel. Nagyon megszerettük ezt a sportot és a játék is egyre jobban ment, ezért elhatároztuk, hogy indítunk egy-egy női, illetve férfi csapatot a megyei tekebajnokságban. Próbáltunk önálló szakosztályként csatlakozni a Nárai SK Sportegyesülethez, de heves tiltakozás, illetve elutasítás fogadta kezdeményezésünket. Mivel a megyei bajnokságban csak bejegyzett sportegyesület igazolt versenyzői szerepelhetnek, ezért 1997 nyarán megalakítottuk, és a bíróságon bejegyeztettük a Néró Teke és Szabadidő Sportclubot, amely egy nonprofit társadalmi szervezet. A Néró TC első elnöke Lóránth Miklós volt, jelenleg Marosits Zoltán látja el az elnöki feladatokat. 2006-ban 20 fő a Néró TC tagjaink száma. A Néró TC a tagdíjból és a Dinasztia Kft. támogatásából fedezi a kiadásait, utóbbi a versenyek és az edzések idejére térítésmentesen biztosítja a pálya használatát.

Benevztük csapatunkat az 1997/98-as megyei bajnokságba, ahol a nagyon jól sikerült rajt után a középszintre végeztünk,

megelőzve egy-két komoly tekműlttel rendelkező csapatot is, sőt sikerült pár igazi nagy skalpot is begyűjtenünk a bajnokság folyamán. Közben a falusi spartakiád versenyein rendre dobogós helyezeket sikerült elnyernünk mind a nők, mind pedig a férfiak között. Többször szereztünk első helyet csapatban és egyéniben is mindkét nem versenyein. 1998 fontos dátum a Néró Tekepálya történetében, abban az évben elkészült saját anyagi forrásunk felhasználásával, valamint a Néró TC tagjainak sok munkájával a minden igényt kielégítő öltözőt, mellékhelyiségeket és büfé magában foglaló új épületszárny is. Nagy álmunk 2000 augusztusában teljesült, amikor átadtuk a korszerű műanyag borítású pályatestet. Ettől az időponttól örülhetünk annak, hogy egy minden igényt kielégítő, korszerű, kulturált sportléte-sítménnyel, egy igazi versenypályával gazdagodott Nárai. Nagy figyelmet fordítottunk az utánpótlás nevelésére is. A hét egy-egy napján díjmentesen a fiatalok rendelkezésére állt a tekepálya, amit eleinte ki is használtak, de sajnos lassan elmaradtak a fiúk, lányok. Volt olyan év, amikor a megyei bajnokságban két teke szakosztály játszotta hazai mérkőzéseit a Néró Tekepályán, a Nárai SK és a Néró TC. 1997 óta minden évben megrendezzük 12 amatőr csapat részvételével a 4x60 vegyes

gurításos őszi/tavaszi fordulóból álló Nárai Kupa tekeversenyt is, melyre bárki nevezhet. Az épülethez tartozó udvart is rendeztük, füvesítettük, kialakítottunk egy szalonnasütőt is, amelyet minden kedves vendégünk bármikor használhat.

Az elmúlt években versenyzőink a csapat és egyéni versenyeken is nagyszerű eredményeket értek el. Huszár Bernadett serdülő kora ellenére 2000. évben, 15 évesen megnyerte a Vas megyei felnőtt női bajnokságot, 2001. év végén pedig a serdülő országos versenyen egyéniben 5. helyezést ért el, 2005 tavaszán pedig országos felnőtt női 8. helyezést szerzett, majd ősszel az ifjúságiak között országos 3. helyezést ért el! A férfi csapatunk a megyei bajnokság élcsoportjába tartozik, a 2005/2006-os bajnokságban ősszel a 4. helyen állnak. Egy évvel korábban, egy ponttal lemaradva a második helyen végeztek a bajnokságban.

Miért pont a Néró nevet adtuk a tekézőnek? Úgy tudjuk, hogy a község határában római kori leleteket találtak, illetve a község Néró császárról kapta a nevét, ezért adtuk a tekézőnek is ezt a nevet, ezzel is jelezve, hogy ez a pálya a falué, attól függetlenül, hogy ki az üzemeltető. A tekepálya minden tekesportot kedvelő sportemberé, aki egészségesen, kulturált környezetben akarja eltölteni szabadidejét!

Szeretettel várunk mindenkit, aki érdeklődik e gyönyörű sport iránt, aki szeretné kipróbálni, hogy milyen ez a nagyszerű szabadidő sport, mely tényleg megmozgatja minden porcikánkat.

Stieber Tiborné, Vincze Bernadett
NÉRÓ TC szakosztályvezető